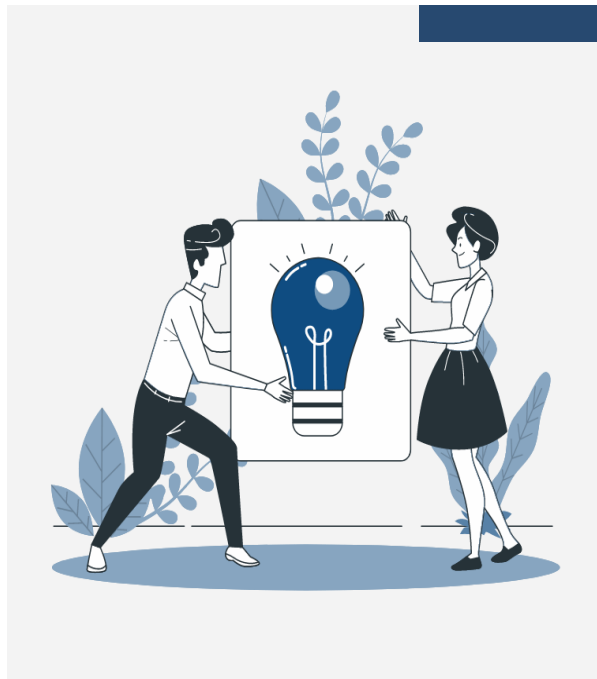

การเสริมสร้าง มาตรฐานทางจริยธรรม ในหน่วยงานของรัฐ

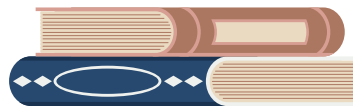

โดย น.ส. จันทน์ จาตุรโสภาส
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น (สนง.ศปท.)
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญ

กม.(สнг.ศปท.)

2540

มาตรา 77 รัฐต้องจัดให้มี
แผนพัฒนาการเมือง
จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรม
และจริยธรรมของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ข้าราชการ และพนักงานหรือ
ลูกจ้างอื่นของรัฐ ...

ค่านิยมสร้างสรรค์ 5 ประการ

2550

มาตรา 280
ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน
มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะ
หรือให้คำแนะนำ
ในการจัดทำหรือปรับปรุง
ประมวลจริยธรรม
ตามมาตรา 279

ค่านิยมหลัก 9 ประการ

2560

มาตรา 76 วรรคสาม
รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม
เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ
ใช้เป็นหลักในการกำหนด
ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า
มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

มาตรฐานทางจริยธรรม 7 ประการ

1

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560

กม.(สขง.ศปท.)

มาตรา 76 วรรค 3

รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ
ใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม
สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ
ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560

กม.(สนง.ศปท.)

มาตรา 258

ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

ข.ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(4) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา

คำนิยาม ตามมาตรา 3

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า

กระทรวง ทบวง กรม
ส่วนราชการที่เรียกชื่อ
อย่างอื่น และมีฐานะ
เป็นกรม ราชการส่วน
ท้องถิ่น

รัฐวิสาหกิจ
องค์การมหาชน

หรือหน่วยงานอื่น
ของรัฐในฝ่ายบริหาร

หน่วยงานตุลาการ
ของรัฐสภา
องค์กรอิสระ ศาล และ
องค์กรอัยการ

แต่ไม่หมายความรวมถึง

เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายความว่า

กย.(สนง.ศปท.)

ข้าราชการ

พนักงาน

ลูกจ้าง

ผู้ปฏิบัติงานอื่น
ในหน่วยงานของรัฐ

กม.(สนง.ศปท.)

องค์กรกลางบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

1

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา

2

คณะกรรมการข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา

3

4

คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

คณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคล
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายบริหาร

5

6

คณะกรรมการมาตรฐาน
การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.)

หลักเกณฑ์ การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กม. (สนง.ศปท.)

มาตรา 5

1

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ
อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
และการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3 กล้าตัดสินใจ

และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

5 มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

2

ซื่อสัตย์สุจริต

มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

4

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม

มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

6

ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม

และไม่เลือกปฏิบัติ

7

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี

และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ผู้รับผิดชอบในการจัดทำประมวลจริยธรรม (มาตรา 6)

ก.ม.(สนง.สปท.)

➔ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ

➔ กรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลที่รับผิดชอบ ให้องค์กรต่อไปนี้เป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรม

(๑) คณะรัฐมนตรี สำหรับข้าราชการการเมือง

(๒) สภาภิบาล สำหรับข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนสภาภิบาล

(๓) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๔) คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน สำหรับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

➔ กรณีมีปัญหาว่าองค์กรใดเป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทใด ให้ ก.ม.จ. เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย

การจัดทำประมวลจริยธรรม / ข้อกำหนดจริยธรรม

กม.(สนง.สปท.)

มาตรา 6 วรรคสี่

หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วยก็ได้

มาตรา 6 วรรคห้า

การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนดตามมาตรา ๑๔ ด้วย

คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.)

มาตรา 8

คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม เรียกโดยย่อว่า “ก.ม.จ.” ประกอบด้วย

ประธานกรรมการ

นายกรัฐมนตรี
หรือ
รองนายกรัฐมนตรีซึ่ง
นายกรัฐมนตรี
มอบหมาย

รองประธานกรรมการ

ผู้แทนคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน
ที่ได้รับมอบหมาย

กรรมการโดยตำแหน่ง

จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้แทนที่ได้รับ
มอบหมายจาก
คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา คณะกรรมการข้าราชการ
ตำรวจ คณะกรรมการมาตรฐานการ
บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น และ
สภาสถาบัน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายกรัฐมนตรี
แต่งตั้ง
จำนวนไม่เกิน 5 คน
เป็นกรรมการ

กรรมการและเลขานุการ

เลขาธิการ ก.พ

การรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (หน้าที่หน่วยงานของรัฐ) มาตรา 19

กม.(สนง.ศปท.)

01

กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐ

อาจมอบหมายให้ส่วนงานที่มีหน้าที่และภารกิจในด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล หรือที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล หรือคณะกรรมการและกลุ่มงานจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐที่มีอยู่แล้วเป็นผู้รับผิดชอบก็ได้

02

ดำเนินกิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ

และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้ง กำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจน สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

03

ทุกสิ้นปีงบประมาณ ให้จัดทำรายงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนดเสนอต่อ ก.ม.จ.

โดยให้หน่วยงานของรัฐเสนอรายงานประจำปีผ่านองค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กรตามมาตรา ๖ วรคสอง แล้วแต่กรณี เพื่อประเมินผลในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อ ก.ม.จ. ด้วย

การรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(หน้าที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคล)

กม.(สนง.ศปท.)

มาตรา 20

๑

กำกับดูแลการดำเนิน
กระบวนการ
รักษาจริยธรรม

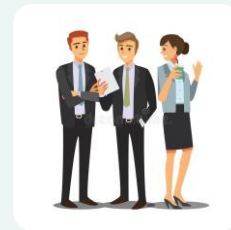
๒

การประเมินผล
การปฏิบัติ
ตามประมวลจริยธรรม

๓

จัดหลักสูตรการฝึกอบรม
การเผยแพร่ความเข้าใจ

๔

กำหนดมาตรการจูงใจ
และมาตรการที่ใช้บังคับ

เพื่อพัฒนาและส่งเสริม
ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ
มีพฤติกรรมทางจริยธรรม
เป็นแบบอย่างที่ดี

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม 2564 (มีผลบังคับใช้ วันที่ 21 พฤษภาคม 2564)

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ได้มีการจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน

" ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้ "

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชนและเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
3. กล้าตัดสินใจและยืนหยัด ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพและคุณภาพของงาน รวมถึงให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ
6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

กม.(สนง.ศปท.)

นอกจากนี้ ประมวลจริยธรรมฉบับนี้ยังกำหนดว่า ...

หากข้าราชการพลเรือนผู้ใดจะต้องยึดถือหรือปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย หรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ นอกจากจะต้องรักษาจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้แล้ว จะต้องยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพนั้นด้วย

การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ให้กรรมการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่น ยึดถือปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ด้วย

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือน ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง
และผู้ปฏิบัติงานอื่น ในความรับผิดชอบของ ก.พ.

กรอบแนวทางการปฏิบัติตน
“ควรกระทำ” “ไม่ควรกระทำ”

ส่วนราชการ

การจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม

หัวหน้าส่วนราชการ
ผู้บังคับบัญชา

สอดส่องดูแล รวมถึงส่งเสริมและพัฒนา
ให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทางจริยธรรม
เป็นแบบอย่างที่ดี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กม.(สนง.ศปท.)

อาคาร ๕ ชั้น ๔ สำนักงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ถนนนครราชสีมา
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

02-241-0267

02-241-9000 ต่อ 5408

